

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/61/2017
Identifikačné číslo spisu: 8213205569
Dátum vydania rozhodnutia: 21.02.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:8213205569.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: JUDr. Jozef Tarabčák, Hlavná 13, 080 01 Prešov, správca úpadcu VPMK s.r.o. v konkurze, Priemyselná 534, 082 12 Kapušany, IČO: 31 679 960, proti žalovanému: LawService Recovery, k.s., so sídlom správcovskej kancelárie Pribinova 8, 040 01, správca úpadcu STAVBYINDUSTRIA s.r.o., so sídlom Akademika Hronca 3, 048 01 Rožňava, IČO: 36 494 763, v konaní o zaplatenie 11.510,52 Eur s príslušenstvom, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo dňa 29. marca 2017, č. k. 1Cob/80/2015-135, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 29. marca 2017, č. k. 1Cob/80/2015-135 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bardejov rozsudkom zo dňa 30.03.2015, č. k. 1Cb/102/2013-46, žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 11.510,52 Eur a úroky z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 11.510,52 Eur, od 20.12.2012 do zaplatenia. Ďalej mu uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 1.113,04 Eur, pozostávajúce z trov právneho zastúpenia žalobcu. Všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. S poukazom na § 44 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu vyhlásenia konkurzu (ďalej aj „ZKR“), § 1 ods. 1 a 2 v spojení s § 261 Obchodného zákonníka, § 663 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj § 3 a 5 zákona č. 116/1990 Zb. o nájme a podnájme nebytových priestorov v znení neskorších predpisov, súd prvej inštancie uviedol, že medzi úpadcom a žalovaným, čo sa týka využívania zamestnancov úpadcu a úhrady spojenej so mzdami a odvodmi týchto zamestnancov, pričom predmetom konania sú odvody, išlo o plnenie, ktoré poskytol úpadca žalovanému bez právneho dôvodu, prípadne z neplatného právneho úkonu a dohodou nemala byť dohodnutá povinnosť uhradiť tieto náklady. Úpadca mal v pracovnom pomere zamestnancov, ktorým bol povinný vyplatiť mzdy zamestnancom a do príslušných poisťovní

odviesť za týchto zamestnancov odvody. Úpadca poskytoval plnenie vo forme výkonu práce svojich zamestnancov pre žalovaného, pričom mu vznikli záväzky z titulu odvodov za zamestnancov, nakoľko úpadca bol evidovaný ako zamestnávateľ a nie žalovaný, ktorý reálne týchto zamestnancov využíval. Tieto pohľadávky si následne uplatnili voči úpadcovi veritelia prihláškou v konkurze a boli aj správcom zistené.

3. Okresný súd zdôraznil, že podľa § 32 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z., sa zistenie pohľadávky zapisuje do zoznamu pohľadávok. Podľa § 105 ZKR, na základe zoznamu prihlášok možno po zrušení konkurzu podať návrh na výkon rozhodnutia, alebo exekúciu pre zistenú pohľadávku, ktorú úpadca v lehote určenej správcom, výslovne nenamietal. Z toho podľa okresného súdu vyplýva, že citované zákonné ustanovenie priznáva zoznamu pohľadávok postavenie exekučného titulu, ktorý je záväzný.

4. Prvoinštančný súd dodal, že stav, keď je prihlásená pohľadávka uznaná, resp. zistená, vytvára vo vzťahu k nej res iudicata a dodávateľ sa jej nemôže úspešne domáhať u žalovaného. Žalovaný sa tak bezdôvodne obohatil, pretože jeho majetok sa nezmenšil o hodnotu, ktorá zodpovedá hodnote, okrem iného odvodov, ktoré bol povinný úpadca za zamestnanca odviesť. Naopak tým, že nezaplatil, sa jeho majetková hodnota zvýšila o hodnotu týchto odvodov. To, že žalovaný zamestnancov úpadcu využíval, je nepochybné, nakoľko náklady na ich mzdy a odvody v predchádzajúcom období uhradil, preto sa aj obohatil tým, že tieto za obdobie 9/2010, nezaplatil. Príčinná súvislosť medzi bezdôvodným obohatením a ujmou úpadcu je daná tým, že žalovaný využíval výkon práce zamestnancov úpadcu bez toho, že by k tomu mal právny titul, na základe ktorého by mal na to právo a povinnosť za túto prácu zaplatiť mzdy a odvody. Časť za obdobie 7 - 8/2010 žalovaný uhradil, avšak odvody za nasledujúce obdobie neuhradil a po začatí konkurzného konania už ani táto nemohla byť uhradená. Úpadcom neuhradené odvody za zamestnancov tak podľa okresného súdu, predstavujú majetkovú ujmu, ktorá vznikla na úkor podstaty úpadcu v konkurze prihlásením týchto pohľadávok veriteľov - Sociálnej poisťovne a zdravotných poisťovní a táto faktúra sa v jeho účtovníctve premietla na strane záväzkov, čím znížila hodnotu vlastného imania, teda znížila hodnotu aktív úpadcu.

5. Na základe uvedeného, okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 11.510,52 Eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 8,75 % ročne od 20.10.2012 do zaplatenia. Právne svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil ustanoveniami najmä § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ustanoveniami § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, § 768k ods. 3 Obchodného zákonníka, § 365 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka a § 517 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka. O trovách konania, rozhodol súd prvej inštancie podľa ustanovení § 142 odsek 1 v spojení s § 151 odsek 1 a 8 O. s. p., platného do 30.06.2016.

6. Na odvolanie žalovaného, Krajský súd v Prešove, ako súd odvolací, napadnutým uznesením zo dňa 29.03.2017, č. k. 1Cob/80/2015-135, rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a konanie zastavil. Sporovým stranám nárok na náhradu trov konania nepriznal.

7. Odvolací súd z obsahu predloženého spisu a vyjadrení sporových strán zistil, že žalobca (správca úpadcu), podal dňa 19.04.2016, proti žalovanému žalobu na Okresný súd Košice I o určenie pravosti pohľadávky, a žiadal, aby súd určil, že pohľadávky žalobcu prihlásené po základnej prihlasovacej lehote zapísané do zoznamu pohľadávok pod č. 1 vo výške 16.593,24 Eur a č. 2 vo výške 15.344,30 Eur, sú riadne prihlásené nezabezpečené pohľadávky a považujú sa za zistené z dôvodu uvedeného v prihláške a v prihlásenej výške. Z obsahu podanej žaloby vyplýva, že predmetom konania vedeného na Okresnom súde Košice I, sp. zn. 32Cbi/10/2016, je aj pohľadávka žalobcu o zaplatenie 11.510,52 Eur.

8. Odvolací súd poukázal na to, že právnou ochranou veriteľa, ktorému správca neuznal, že jeho pohľadávka je uplatnená riadne a včas a pohľadávku uplatnenú v takejto prihláške nezapísal do zoznamu pohľadávok, je podanie určovacej žaloby o určení, že prihláška bola podaná riadne a včas, alebo podanie žaloby o uloženie povinnosti správcovi zapísať pohľadávku do zoznamu pohľadávok. Odvolací súd bol toho názoru, že v danom prípade ide o tento prípad. V zmysle konštantnej judikatúry, vecne a miestne príslušným súdom na prejednanie všetkých sporov konkurzom vyvolaných a súvisiacich, s výnimkou

sporov o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, na prvom stupni je súd, na ktorom sa vykonáva konkurz alebo vyrovnanie. Medzi tieto spory patria predovšetkým spory o určenie pohľadávky (incidenčné spory), ako aj spory o vylúčenie majetku zo súpisu podstaty (incidenčné spory).

9. Krajský súd zdôraznil, že konanie o určenie pravosti výšky alebo poradia pohľadávky, nie je síce konkurzným konaním, avšak v konkurznom konaní podliehajú preskúmaniu aj vykonateľné pohľadávky, teda pohľadávky priznané právoplatným rozhodnutím súdu, čo potom znamená, že ich pravosť možno preskúmať v spore o určenie dôvodnosti popretia, a to bez ohľadu na účinky rozhodnutia súdu, ktorým preskúmaná pohľadávka bola priznaná. Z uvedeného podľa odvolacieho súdu vyplýva, že príslušným súdom je v tomto prípade Okresný súd Košice I. Keďže na tomto súde prebieha konanie o určenie, že pohľadávky žalobcu prihlásené po základnej prihlasovacej lehote zapísané do zoznamu pohľadávok, sú riadne prihlásené ako nezabezpečené pohľadávky a považujú sa za zistené. Je nesporné, že by nemohlo prebiehať konanie na dvoch súdoch súčasne. Odvolací súd preto konanie zastavil a zrušil rozsudok súdu prvej inštancie. V prípadoch existencie prekážky začatého konania, odvolací súd uviedol, že podľa § 159 C. s. p., rozhodnutie zruší a konanie zastaví. Keďže odvolací súd zistil, že ide o otázku totožnej veci, ktorá má rovnakých účastníkov, rovnaký predmet konania a rovnaké skutkové okolnosti, od ktorých sa odvodzuje právo, a ide teda o procesnú prekážku (litispendenciu), ktorú musí aj v tomto štádiu konania z úradnej povinnosti odstrániť. Postupoval preto tak, že zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastavil. O nárokoch uplatnených žalobcom rozhodne Okresný súd Košice I. O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 369 ods. 1 C. s. p. a vyslovil, že sporovým stranám nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

10. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, podal žalobca dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že procesným postupom krajského súdu, mu bolo znemožnené uskutočňovať jemu patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C. s. p.).

11. Žalobca uviedol, že napadnuté rozhodnutie o zastavení konania je nezákonné a procesné nesprávne. Má za to, že zastavením konania, mu odvolací súd znemožnil jeho právo na spravodlivý proces, hlavne na to, aby bolo o nároku meritorne rozhodnuté v dvojinstančnom konaní, vecne príslušným súdom.

12. Odvolací súd podľa dovolateľa nepostupoval v súlade s právom na spravodlivý proces, pretože nepostupoval v súlade s Civilným sporovým poriadkom. Svoje rozhodnutie odôvodnil § 159 C. s. p., avšak podmienky na postup podľa tohto ustanovenia neboli splnené. Predpokladom pre zastavenie podľa § 159 C. s. p., je jednak totožnosť predmetu konania, účastníkov a možno zastaviť iba to konanie, ktoré začalo neskôr. Zákon neumožňuje, aj keby boli splnené ostatné podmienky, zastaviť konanie, ktoré začalo skôr.

13. Dovolateľ uviedol, že zastavené konanie napadnutým uznesením, začalo na Okresnom súde Bardejov 26.10.2012, teda pred tým, ako bol vyhlásený konkurz na pôvodne žalovaného úpadcu a ako bola podaná žaloba o určenie pohľadávky. Nie je preto podľa dovolateľa splnená podmienka, že zastavené konanie začalo skôr.

14. Taktiež názor odvolacieho súdu, že ide o totožné konania, je podľa dovolateľa nesprávny. V zastavenom konaní, má súd posúdiť hmotnoprávny nárok žalobcu, t. j. či je jeho pohľadávka dôvodná. V konaní na konkurznom súde o určenie pohľadávky, ide o iné konanie, ktoré je založené na ZKR, ktorý je procesným predpisom. Úlohou súdu, je podľa dovolateľa v prvom rade posúdiť, či správca procesne správne poprel pohľadávku. Príslušným vecne na posúdenie hmotnoprávneho nároku je všeobecný súd, ktorý je vecne príslušný podľa Civilného sporového poriadku. Žalobca dodal, že po vyhlásení konkurzu, dal správca súhlas na pokračovanie v konaní, čím vstúpil do konania a tým aj vyjadril súhlas s vecnou príslušnosťou súdu na rozhodnutie o nároku žalobcu.

15. Ani odôvodnenie napadnutého uznesenia v bode 17, nie je podľa dovolateľa správne, pretože konanie o zaplatenie, nie je sporom ani vyvolaným, ani súvisiacim s konkurzom v tom zmysle, že by mal byť na jeho prejednanie príslušný konkurzný súd a že by mal byť prekážkou litispendencie v zmysle § 159 C. s.

p.

16. Postup odvolacieho súdu bol preto podľa dovolateľa v rozpore so zákonom a preto ním bolo popreté jeho právo na spravodlivý proces. Vzhľadom na uvedené dôvody, žalobca navrhol, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie

17. Žalovaný k dovolaniu uviedol, že zotrúva na všetkých svojich vyjadreniach. Má za to, že dovolanie nespĺňa zákonné náležitosti vyžadované v § 428 C. s. p. Dovolanie podľa žalovaného nie je prípustné ani z toho dôvodu, že neobsahuje ani jeden z dovolacích dôvodov uvedených v § 420 C. s. p. Žalobca podľa žalovaného, nekonkretizuje, na základe čoho mu bolo krajským súdom znemožnené uskutočňovať jeho práva, nakoľko len konštatuje, že odvolací súd konanie zastavil bezdôvodne. Žalovaný preto navrhuje, aby dovolací súd podané dovolanie odmietol, prípadne zamietol.

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) preskúmal spor a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je dôvodné.

19. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

20. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (napr. II. ÚS 383/06).

21. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

22. Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

23. Podľa § 428 C. s. p., dovolateľ musí v dovolaní popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

24. Podľa § 431 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

25. Dovolateľ prípustnosť a dôvodnosť svojho dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p. právne vymedzil tým, že odvolací súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Za naplnenie nesprávneho procesného postupu, znemožňujúceho žalobcovi uskutočňovať jemu patriace procesné práva, žalobca uviedol, že odvolací súd napadnuté uznesenie odôvodnil § 159 C. s. p., avšak podmienky na postup podľa tohto ustanovenia neboli splnené. Nielen z dôvodu, že toto konanie začalo skôr ako to, na ktoré

odkazuje odvolací súd, ale aj z toho dôvodu, že sa v daných prípadoch nejedná o totožnosť konaní (sporov).

26. Podľa presvedčenia žalobcu, je jeho mimoriadny opravný prostriedok prípustný podľa § 420 písm. f/ C. s. p., v zmysle ktorého je dovolanie prípustné (proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí), ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

27. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

28. Pod pojmom „procesný postup“ sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a marniaci možnosť jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R129/1999). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

29. Podľa § 47 ods. 1 ZKR, ak tento zákon neustanovuje inak, vyhlásením konkurzu sa prerušujú všetky súdne a iné konania, ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu patriaceho úpadcovi. Lehoty v týchto konaniach ustanovené alebo určené počas prerušenia týchto konaní neplynú. Na účastníkov konania, ktorí vystupujú na strane úpadcu, prerušenie konania pôsobí, len ak ide o nerozlučné spoločenstvo alebo o intervenciu.

30. Podľa § 47 ods. 4 ZKR, v konaniach prerušených podľa odseku 1 možno pokračovať na návrh správcu; správca sa podaním návrhu na pokračovanie v konaní stáva účastníkom konania namiesto úpadcu.

31. Podľa § 159 C. s. p., začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie. Ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr.

32. V danom prípade sa konanie začalo žalobou podanou na súde dňa 26.10.2012, ktorú žalobu žalobca dôvodil uznesením Okresného súdu Prešov zo dňa 13.01.2012, sp. zn. 1K/58/2011, ktorým bol vyhlásený konkurz na majetok úpadcu a žalobca bol ustanovený do funkcie správcu. Úpadca ako prenajímateľ a žalovaný ako nájomca, uzavreli dňa 30.06.2010, zmluvu o nájme. Po čiastočnom späťvzťatí návrhu, ostala predmetom sporu istina vo výške 11.510,02 Eur od 20.10.2012, do zaplatenia. Spor je vedený na Okresnom súde Bardejov, pod sp. zn. 1Cb/102/2013, ktorý súd rozsudkom zo dňa 30.03.2015, č. k. 1Cb/102/2013-46, uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi žalovanú istinu s úrokmi z omeškania, ako aj povinnosť mu nahradiť trovy konania.

33. Dňa 15.05.2018, podal voči rozhodnutiu súdu prevej inštancie žalovaný odvolanie (č. l. 52 spisu). Dňa 24.08.2015, bol na žalovaného, resp. majetok úpadcu vyhlásený konkurz uznesením Okresného súdu Košice I zo dňa 06.05.2015, č. k. 26K/9/2015 a za správcu bol ustanovený Ing. Jozef Litvák, CSc., ktorý podaním zo doručeným odvolaciemu súdu dňa 04.12.2015, navrhol, aby o odvolaní žalovaného rozhodol odvolací súd a s pokračovaním v konaní, vyjadril súhlas (č. l. 73 spisu). Podaním doručeným odvolaciemu súdu dňa 19.01.2016, spoločnosť LawService Recovery, k.s., so sídlom kancelárie Pribinova 8 v Košiciach, ako nový správca úpadcu - žalovaného, s pokračovaním odvolacieho konania nesúhlasil a súhlas udelený predchádzajúcim správcom, zbral späť (č. l. 80, 86,

91 spisu).

34. Žalobca odvolaciemu súdu podaním doručeným dňa 08.04.2016, oznámil, že žalovaná istina bola prihlásená do konkurzu v prihlasovacej lehote a jej zapísanie bolo zverejnené dňa 25.02.2016, OV č. 38/2016 (č. l. 95 spisu). Žalobca po výzve odvolacieho súdu, do spisu doložil prihlášku pohľadávky do konkurzu proti žalovanému, listinu o popretí pohľadávok, rovnopis žaloby o určenie pravosti pohľadávky na Okresnom súde Košice I, sp. zn. 32Cbi/10/2016 (č. l. 113 až 123 spisu).

35. Následne napadnutým uznesením, Krajský súd v Prešove dňa 29.03.2017, č. k. 1Cob/80/2015-135, rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a konanie zastavil. Sporovým stranám nárok na náhradu trov konania nepriznal.

36. Dovolací súd zisťuje, že v napadnutom uznesení krajský súd poukázal na skutočnosť, že predmetom konania vedeného na Okresnom súde Košice I, sp. zn. 32Cbi/10/2016, je aj pohľadávka žalobcu o zaplatenie 11.510,52 Eur. Preto mal odvolací súd za to, že v uvedenom konaní ide o otázku totožnej veci, ktorá má rovnakých účastníkov, rovnaký predmet konania a rovnaké skutkové okolnosti, od ktorých sa odvodzuje právo v tomto konaní. Odvolací súd vzhľadom na uvedené konštatoval, že pre toto konanie nastala procesná prekážka (litispendencia), ktorú musel aj v tomto štádiu konania, z úradnej povinnosti odstrániť, nakoľko nemôže prebiehať konanie súčasne na dvoch súdoch.

37. Dovolací súd zdôrazňuje, že podľa § 159 C. s. p., vety druhej, ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr. Tento spor sa začal žalobou na plnenie podanou na Okresnom súde Bardejov dňa 26.10.2012, ktorý spor bol neskôr vedený pod sp. zn. 1Cb/102/2013 (bod 14 tohto rozhodnutia). Spor, na ktorý poukázal odvolací súd v napadnutom uznesení, je vedený na Okresnom súde Košice I je vedený pod sp. zn. 32Cb/10/2016 a sa začal podaním žaloby o určenie zo dňa 19.04.2016 (bod 16 tohto rozhodnutia). Je zrejmé, že v danom spore odvolací súd dospel k nesprávnemu výkladu ustanovenia § 159 C. s. p., keď uviedol, že pre existenciu prekážky začatého konania, musel rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť a konanie zastaviť, pretože zastavil konanie, ktoré sa začalo skôr.

38. Dovolací súd zdôrazňuje, že v danom prípade ide o tzv. pasívny spor, v ktorom vystupuje úpadca ako žalovaný, pretože veriteľ (žalobca, tiež správca pozn. dovolacieho súdu), uplatňoval voči nemu ako dlžníkovi svoju pohľadávku (pred vyhlásením konkurzu). Takéto pasívne spory totiž majú v dôsledku prihlásenia pohľadávky veriteľom, tendenciu v prípade popretia pohľadávky začať nanovo ako spory incidenčné podľa § 32 ZKR. Presne takáto situácia nastala v prejednávacom spore, nakoľko žalobca svoju pohľadávku uplatnenú v tomto spore prihlásil aj v konkurznom konaní, ktorá pohľadávka bola neskôr popretá. Na konanie v tomto spore dal súhlas predchádzajúci správca úpadcu - žalovaného (č. l. 73 spisu). Dovolací súd dodáva, že nový správca je povinný akceptovať právny stav, ktorý bol v čase jeho ustanovenia do funkcie, nie je oprávnený vziať návrh s pokračovaním v konaní udelený pôvodným správcom späť a v prípade, ak také podanie adresuje súdu, nemôže vyvolať ním sledované právne účinky (R64/2017, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22.02.2017, sp. zn. 3Obdo/72/2016). Vzhľadom na uvedené, na späťvzatie súhlasu na pokračovanie v konaní (č. l. 80, 86 a 91 spisu), ktoré konajúcemu súdu doručil novo ustanovený správca úpadcu - žalovaného, nemožno prihliadnuť. Vyhlásením konkurzu, sa takéto konanie zo zákona prerušuje a súd má možnosť v rámci vedenia konania správcu vyzvať, či navrhuje v takomto konaní pokračovať. Dovolací súd zároveň považuje za dôležité uviesť, že pokračovanie v konaní spravidla za takýchto procesných podmienok neprichádza do úvahy, keďže veriteľ, ak chce byť uspokojený na základe rozvrhu v konkurze, musí svoj nárok prihlásiť postupom podľa § 28 ZKR. Aj keby teda správca navrhol v takomto konaní pokračovať, súd spravidla konanie preruší z dôvodov podľa § 164 C. s. p., resp. procesného predpisu.

39. Preto ak odvolací súd napadnutým uznesením, zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a konanie zastavil s odkazom na § 159 C. s. p., na ktorý postup neboli splnené všetky zákonom vyžadované podmienky, takýmto postupom odvolacieho súdu, došlo k porušeniu práv žalobcu na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f/ C. s. p. Zastavením konania, došlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom

a domáhať sa svojho práva na spravodlivý proces a realizovať svoje právo na súdnu ochranu.

40. Zistená procesná vada konania zakladá prípustnosť dovolania a je zároveň tiež dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne.

41. Najvyšší súd Slovenskej republiky, preto dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1, § 450 C. s. p.), nakoľko postup odvolacieho súdu v dôsledku vyššie uvedených okolností, vykazuje vady konania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p.

42. V novom rozhodnutí rozhodne odvolací súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

43. Odvolací súd je právnym názorom dovolacieho súdu viazaný (§ 455 C. s. p.).

44. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.